

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allanol

Adroddiad Interim yr Ymchwiliad i Ddyfodol y
Polisi Cydlyniant

Rhagfyr 2009



Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r adroddiad hwn ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:
www.cynulliadcymru.org

I gael rhagor o gopiau caled o'r ddogfen hon cysylltwch â:
Y Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allano
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Ffôn: 029 2082 8146
Ffacs: 029 2089 8021
E-bost: Europe.comm@wales.gsi.gov.uk

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allanol

Adroddiad Interim yr Ymchwiliad i Ddyfodol y
Polisi Cydlyniant

Rhagfyr 2009



Y Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allanol

Caiff y Pwyllgor drafod unrhyw faterion sy'n berthnasol i'r ffordd y mae'r Prif Weinidog, Gweinidogion Cymru, y Cwnsler Cyffredinol neu'r Cynulliad yn arfer eu swyddogaethau o ran yr Undeb Ewropeaidd neu faterion allanol, ac adrodd ar y materion hynny.

Pwerau

Sefydlwyd y Pwyllgor ar 26 Mehefin 2007. Nodir ei bwerau yn Rheolau Sefydlog Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn arbennig Rheol Sefydlog 18.1. Mae'r rhain i'w cael yn www.cynulliadceneldaethol.org

Aelodau'r Pwyllgor

<i>Aelod y Pwyllgor</i>	<i>Plaid</i>	<i>Etholaeth neu ranbarth</i>
Sandy Mewies (Cadeirydd)	Llafur	Delyn
Nick Bourne	Plaid Geidwadol Cymru	Canolbarth a Gorllewin Cymru
Jeff Cuthbert	Llafur	Caerffili
Mike German	Democratiaid Rhyddfrydol Cymru	Gorllewin De Cymru
Rhodri Glyn Thomas	Plaid Cymru	Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr

Cynnwys

Rhagair y Cadeirydd	4
Argymhellion y Pwyllgor	5
Casgliadau Allweddol.....	5
Argymhellion	6
Camau gweithredu ar gyfer y Pwyllgor	7
1. Cefndir	8
2. Tystiolaeth i'r ymchwiliad	11
3. Y prif faterion sy'n dod i'r amlwg	12
3.1 Amseru: trafodaethau ym Mrwsel; llais cryf i Gymru.....	12
3.2 Effaith yr argyfwng ariannol ac economaidd.....	13
3.3 Y rhesymeg ar gyfer polisi yr UE yn y dyfodol; gwrthod ailwladoli	14
3.4 Llywodraethu a Strategaeth Lisbon	17
3.5 Arian trosiannol i Gymru.....	17
3.6 Ffurf y polisi yn y dyfodol	19
3.7 Cydweithrediad y tiriogaethau	20
3.8 Cyfnodau cyfeirio cynnyrch mewnwladol crynswth a meini prawf eraill	21
3.9 Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop a Chronfa Gymdeithasol Ewrop fel rhan o bolisi cydlyniant yr UE	22
3.10 Blaenoriaethau'r polisi yn y dyfodol	22
3.11 Cynhwysiant cymdeithasol.....	23
3.12 Yr agenda symleiddio	25
Tystion	27
Rhestr o dystiolaeth ysgrifenedig	30

Rhagair y Cadeirydd

Dyma drydydd adroddiad ymchwiliad y Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allanol yn y trydydd Cynulliad. O dan y polisi cydlyniant, mae gan Gymru hawl ar hyn o bryd i wneud cais am tua £2 biliwn o arian yr UE ar gyfer y cyfnod 2007-2013. Nid oes sicrwydd o bellffordd y bydd Cymru, ar ôl 2013, yn parhau i gael yr arian hwn gan yr UE, a fu mor hanfodol ar gyfer cefnogi economi a phobl Cymru. Mae'r modd y bydd Cymru yn trosglwyddo i sefyllfa ariannol newydd yn fater o bwys. Mewn Undeb Ewropeaidd sydd â 27 o Aelod Wladwriaethau, mae'r Pwyllgor am chwarae rhan weithredol yn y ddadl Ewropeaidd ar ddyfodol cyllid yr UE ar ôl 2013.

Mae'r adroddiad interim hwn yn nodi canfyddiadau'r Pwyllgor hyd yn hyn - bydd ein hymchwiliad yn parhau wrth i'r polisi ddatblygu yn 2010 a thu hwnt i hynny. Bydd nifer o ffactorau yn dylanwadu ar y polisi cydlyniant yn y dyfodol, gan gynnwys trafodaethau ar gyllid yr UE yn y dyfodol a'r effaith ar yr argyfwng economaidd ac ariannol diweddar. Drwy gyflwyno ein canfyddiadau yn awr, rydym yn ceisio sicrhau bod Cymru, yn haeddiannol, yn chwarae rhan allweddol yn natblygiad polisi yn y dyfodol, a bod lleisiau rhanddeiliaid o Gymru yn cael eu clywed.

Mae'r Pwyllgor wedi nodi saith o gasgliadau allweddol ac wedi gwneud saith o argymhellion - mae chwech ohonynt ar gyfer Llywodraeth Cymru ac mae un ar gyfer y Comisiwn Ewropeaidd.

Rydym wedi cael tystiolaeth gan y Comisiwn Ewropeaidd, Llywodraeth Cymru, rhanddeiliaid o Gymru, a thystion sy'n ymwneud ag amrywiaeth o rwydweithiau Ewropeaidd ffurfiol ac anffurfiol. Rwyf yn ddiolchgar i bawb a rannodd eu sylwadau a'u barn, a bydd y Pwyllgor yn parhau i chwilio am ffyrdd i ymgysylltu â phobl ar y mater hwn. Rydym yn annog Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid o Gymru i gydweithio'n rhagweithiol i gynrychioli barn Cymru ar lwyfan Ewrop. Ein bwriad yw y bydd yr adroddiad hwn yn cael ei ystyried nid yn unig yng Nghymru, ond gan Lywodraeth y DU wrth iddi arwain ar y trafodaethau ym Mrwsel, gan sefydliadau Ewropeaidd, a phawb sy'n rhan o'r ddadl bwysig hon ar bolisi yn Aelod Wladwriaethau a rhanbarthau eraill yr Undeb Ewropeaidd.

Sandy Mewies AC
Cadeirydd y Pwyllgor

Argymhellion y Pwyllgor

Rhestrir casgliadau ac argymhellion allweddol y Pwyllgor i Lywodraeth Cymru isod, yn y drefn y maent yn ymddangos yn yr adroddiad. Cyfeiriwch at dudalennau perthnasol yr adroddiad i weld y dystiolaeth ategol.

Casgliadau Allweddol

Casgliad allweddol 1: Mae'r Pwyllgor yn pwysleisio gwerth rhwydweithio ar lefel Ewropeaidd gyda rhanbarthau sy'n rhannu'r un meddylfryd (gan gynnwys rhannau eraill o'r DU, fel Cernyw), drwy rwydweithiau ffurfiol ac anffurfiol yr UE, ac mae'n cyfleu ei gefnogaeth i randdeiliaid o Gymru sydd eisoes yn gwneud hyn. **(Tudalen 13)**

Casgliad allweddol 2: Mae'r Pwyllgor yn cefnogi'n gryf cael dull ledled yr UE o ymdrin â'r polisi cydlyniant ac mae'n gwrthod y dadleuon o blaid ailwladoli rhan o'r polisi cydlyniant (neu'r polisi cyfan) gan nad yw hynny er lles pennaf Cymru na'r Undeb Ewropeaidd. **(Tudalen 17)**

Casgliad allweddol 3: Mae'r Pwyllgor yn ystyried bod consensws clir y dylid cadw'r cydweithio tiriogaethol yn y polisi cydlyniant yn y dyfodol, ac mae ganddo ddiddordeb mewn gweld sut y bydd y cysyniad o ranbarthau macro yn datblygu yn dilyn mentrau'r Môr Baltig a Basn y Danube, ac a fydd hyn yn rhoi cyfleoedd ar gyfer model yn y dyfodol sy'n cynnwys Cymru. **(Tudalen 21)**

Casgliad allweddol 4: Mae'r Pwyllgor yn credu y dylid archwilio ymhellach y meini prawf cymhwysedd a ddefnyddir i neilltuo cyllid, yn enwedig sut y dylid ystyried effaith yr argyfwng ariannol ac economaidd ar ranbarthau Ewrop o ran llunio mapiau cymhwysedd yn y dyfodol, yn enwedig os yw'r data Cynnyrch Mewnwladol Crynswth (CMC) rhanbarthol diweddaraf ar gyfer 2007, 2008 a 2009.

(Tudalen 21)

Casgliad allweddol 5: Mae'r Pwyllgor yn gweld gwerth mewn ymestyn y cynlluniau credyd a benthyca yn y cyfnod ar ôl 2013, fel ffordd o sicrhau 'cyllid etifeddol' ar gyfer gweithgareddau datblygu rhanbarthol yn y dyfodol. **(Tudalen 22)**

Casgliad allweddol 6: Mae'r Pwyllgor yn ail-bwysleisio'i gefnogaeth ar gyfer cadw Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF) a Chronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF) o fewn polisi cydlyniant yr UE, gan fod y cyfuniad o'r ddwy gronfa yn galluogi awdurdodau rhanbarthol a lleol i gefnogi amrywiaeth eang o gamau gweithredu ac ymyrryd ar lawr gwlad. **(Tudalen 22)**

Casgliad allweddol 7: Mae'r Pwyllgor yn cefnogi'r consensws eang a fynegwyd ynglŷn â blaenoriaethau polisi cydlyniant yr UE ar ôl 2013, sef y dylid mynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu rhanbarthau Ewrop yn awr ac yn y dyfodol, a tharo cydbwysedd rhwng ymateb i heriau brys yn dilyn yr argyfwng ariannol a sefydlu fframwaith strategol ar gyfer y tymor canolig a hwy. **(Tudalen 23)**

Argymhellion

Argymhelliad 1: Mae'r Pwyllgor yn gwahodd Llywodraeth Cymru i gadarnhau'r safbwynt a nodwyd ganddi o ran y ddadl ar y polisi cydlyniant yn y DU ac yn enwedig ym Mrwsel, ac i ymateb ar frys i alwad gan randdeiliaid o Gymru iddi arwain hwyluso a chydgyssylltu'r broses hon yng Nghymru a Brwsel. **(Tudalen 12)**

Argymhelliad 2: Mae'r Pwyllgor yn galw ar y Comisiwn Ewropeaidd, yn ei gynigion ar gyfer olynnydd i Strategaeth Lisbon, i ddefnyddio strwythurau llywodraethu presennol rhaglenni rhanbarthol polisi cydlyniant yr UE i fynd i'r afael â'r "diffyg o ran llywodraethu" yn Strategaeth Lisbon. **(Tudalen 17)**

Argymhelliad 3: Gofyn i Lywodraeth Cymru egluro natur ymrwymiad Llywodraeth y DU ar gyllid trosiannol i Gymru o fewn y polisi cydlyniant ar ôl 2013. **(Tudalen 19)**

Argymhelliad 4: Perswadiwyd y Pwyllgor ynglŷn â gwerth cael "mecanwaith graddfa symudol" fel nodwedd sefydlog o'r polisi cydlyniant yn y dyfodol, ac mae'n gofyn i Lywodraeth Cymru chwarae rhan yn y broses o archwilio sut y gellid datblygu'r gwahanol syniadau sy'n cael eu trafod ym Mrwsel, fel yr Amcan Rhanbarthau Trosiannol (a

awgrymwyd gan Sachsen-Anhalt) neu gyfres o “geriau” datblygu economaidd (a awgrymwyd gan Graham Meadows), mewn ffordd a fyddai'n dod â budd i Gymru a'r Undeb Ewropeaidd yn ei gyfanrwydd.

(Tudalen 19)

Argymhelliad 5: Gofyn i Lywodraeth Cymru egluro'r camau gweithredu y rhagwelir y bydd eu hangen i sicrhau y caiff y strategaethau ymadael eu datblygu mewn ffordd amserol o fewn rhaglenni Cronfeydd Strwythurol 2007-13 yng Nghymru. **(Tudalen 24)**

Argymhelliad 6: Gofyn i Lywodraeth Cymru egluro sut y mae'r broses o brif-ffrydio EQUAL wedi ei chynnwys yn rhaglenni Cronfeydd Strwythurol Cymru, gan gynnwys y defnydd a wnaed o gamau gweithredu trawswladol o fewn y rhaglenni Cydlyniant a Chystadleurwydd hyd yn hyn. **(Tudalen 25)**

Argymhelliad 7: Mae Tasglu Symleiddio'r Comisiwn Ewropeaidd yn darparu dull posibl ar gyfer rhanddeiliaid o Gymru i gyflwyno awgrymiadau ynglŷn â ffyrdd o wella'r modd y caiff y rhaglenni presennol eu gweinyddu a'u gweithredu. Gofynnir i Lywodraeth Cymru egluro sut y mae'n ymgysylltu â gwaith y tasglu hwn ym Mrwsel.

(Tudalen 26)

Camau gweithredu ar gyfer y Pwyllgor

Bydd y Pwyllgor yn ysgrifennu at y Prif Weinidog i bwysleisio'r pryderon a godwyd gan Gyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, ac i ofyn i Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru ymdrin â'r mater hwn ar gyfer cyfnod y rhaglenni presennol, a bod hyn yn cael ei ystyried yn nhrefodaethau Llywodraeth Cymru ynghylch y polisi cydlyniant yn y dyfodol. **(Tudalen 24)**

1. Cefndir

1. Yn ei gyfarfod ar 20 Ionawr 2009, cytunodd y Pwyllgor i gynnal ymchwiliad i ddyfodol y polisi cydlyniant ar ôl 2013 a'r goblygiadau posibl i Gymru.
2. Ar gyfer y cyfnod 2007-2013, mae Cymru'n gymwys i gael tua £2 biliwn o gyllid Ewropeaidd o dan y rhaglenni Cronfeydd Strwythurol. Mae'r rhan fwyaf o'r arian hwn (dros 90%) yn mynd i raglen Cydgyfeirio Gorllewin Cymru a'r Cymoedd ac mae'r gweddill yn mynd i'r Rhaglen Cystadleurwydd a Chyflogaeth Rhanbarthol ar gyfer Dwyrain Cymru. Mae Cymru hefyd yn gymwys ar gyfer Cyllid Datblygu Economaidd Ewropeaidd (ERDF) o dan y rhaglenni cydweithrediad tiriogaethol, sydd ag ardaloedd 'daearyddol' wedi'u targedu, gan gynnwys rhaglen Trawsffiniol Iwerddon-Cymru. Yn olaf, mae Cymru'n gymwys i gymryd rhan mewn amrywiaeth o raglenni cydweithredu 'rhwng rhanbarthau' sydd ar gael i sefydliadau ledled yr UE, gan gynnwys Interreg 4C ac URBACT II.
3. Mae'r Comisiwn Ewropeaidd wedi dechrau ar y broses o baratoi ar gyfer y polisi cydlyniant newydd, a fydd yn cael ei roi ar waith o 2014 ymlaen, ac sy'n debygol o barhau hyd 2020, os bydd yr arfer presennol o gael cyfnodau cyllido saith mlynedd yn parhau.
4. Yn ystod 2007 a 2008, cynhaliodd y Comisiwn Ewropeaidd ymgynghoriadau ac astudiaethau wedi'u comisiynu i gael sail o dystiolaeth er mwyn datblygu cynigion ar gyfer y polisi newydd. Disgwylir iddo gyflwyno ei Bumed Adroddiad Cydlyniant yn yr hydref yn 2010, a fydd yn cyd-daro â chyhoeddi'r rheoliadau / cynigion deddfwriaethol drafft ar gyfer y polisi newydd. Bydd y cynigion hyn wedyn yn mynd drwy broses gwneud penderfyniadau yr UE, ac mae'n bosibl y cânt eu mabwysiadu yn 2012. Bydd y paratodau hyn yn digwydd o fewn dadl ehangach ar gyllideb yr UE ar gyfer 2014-2020, a faint o'r gyllideb honno ddylai fynd i'r polisi cydlyniant.
5. Cylch gorchwyl ymchwiliad y Pwyllgor oedd:

Meithrin dealltwriaeth o'r trafodaethau presennol am ddyfodol polisi cydlyniant yr Undeb Ewropeaidd ar ôl 2013, a cheisio dylanwadu ar y trafodaethau hynny.

Cyflwyno argymhellion i Lywodraeth Cynulliad Cymru ar y safbwynt y dylid ei fabwysiadu yn y trafodaethau hyn er mwyn sicrhau'r manteision mwyaf i bobl Cymru.

Rhannu'r argymhellion hyn gyda sefydliadau'r Undeb Ewropeaidd, yn arbennig y Comisiwn Ewropeaidd, rhwydweithiau'r Undeb Ewropeaidd a rhanddeiliaid allweddol eraill ym Mrwsel a Chymru.

6. Penderfynodd y Pwyllgor ganolbwyntio'n benodol ar y cwestiynau a'r materion a ganlyn:

Beth yw gweledigaeth Comisiynydd Hübner o ran cyfeiriad y polisi yn y dyfodol? I ba raddau y bydd polisi'r dyfodol yn dilyn patrwm y cyfnod presennol a'r amcanion o ran cydgyfeiriant, y gallu i gystadlu, cyflogaeth a chydweithredu? A yw hi'n rhagweld newid sylweddol?

Ym marn y Comisiynydd, sut fydd y polisi newydd yn mynd i'r afael â'r pedair prif her, sef globaleiddio, newid demograffig, newid hinsawdd ac ynni? A yw hi'n rhagweld y bydd blaenoriaethau newydd yn cael eu cynnwys o dan yr amcanion cyffredinol presennol?

Sut y bydd cydlyniant tiriogaethol yn rhan o hyn? A yw'r Comisiynydd yn rhagweld y bydd yn berthnasol i'r holl bolisi, neu'n ymwneud yn benodol â'r amcan ar gyfer cydweithredu?

A yw'r Comisiynydd yn rhagweld y bydd mwy o bwyslais ar raglenni ariannol megis JESSICA a JEREMIE yn y polisi cydlyniant newydd, a rôl ehangach i Fanc Buddsoddi Ewrop, yn lle'r dull traddodiadol o ariannu sy'n seiliedig ar grantiau?

Beth yw manteision penderfyniad Llywodraeth Cynulliad Cymru i alw am arian trosiannol a thrawswladol?

Beth yn union yw arian "trawswladol" yn nhyb Llywodraeth Cynulliad Cymru, ac a oes ganddi ffigurau dangosol ar gyfer y swm y byddai'n gobeithio'i gael fel rhan o'r cytundeb hwn?

Pa mor ymrwymedig yw Llywodraeth y DU i amddiffyn safbwynt Llywodraeth y Cynulliad wrth gynnal trafodaethau ar y polisi newydd? Sut fydd yr elfen "drawswladol" yn cyd-fynd â gobaith

Llywodraeth y DU o gael polisi cydlyniant sydd wedi'i "ailwladoli", gan eithrio'r rhanbarthau tlotaf yng nghanol a dwyrain Ewrop?

Ym mha ran o fframwaith y polisi y dylid cynnwys datblygu gwledig? A ddylid ei ymgorffori unwaith eto yn y cronfeydd strwythurol neu a ddylai barhau ar wahân yn rhan o'r Polisi Amaethyddol Cyffredin? A oes dewisiadau eraill?

Pa safbwyntiau eraill sy'n cael eu lleisio ym Mrwsel ac ymysg rhwydweithiau, rhanbarthau ac aelod-wladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd? Sut y mae'r safbwyntiau hyn yn cymharu â rhai Llywodraeth Cynulliad Cymru a Llywodraeth y DU? A oes agweddau ar y safbwyntiau hyn sy'n ymddangos yn ddiddorol o bersbectif Cymreig?

7. Dechreuodd yr ymgynghoriad ar 23 Mawrth drwy glywed tystiolaeth gan Danuta Hübner¹, y Comisiynydd dros Bolisi Rhanbarthol ar y pryd, ac, ers hynny, mae'r Pwyllgor wedi cynnal 15 o sesiynau tystiolaeth.

8. O ystyried y ffaith y bydd y drafodaeth ynglŷn â'r polisi cydlyniant yn y dyfodol yn digwydd rhwng 2010 a 2012, mae'r Pwyllgor wedi cytuno i drin yr ymgynghoriad hwn yn yr un modd â'i ymchwiliad i hawliau cleifion i gael gofal iechyd trawsffiniol, sef drwy fabwysiadu adroddiad interim ac ailystyried y ddogfen yn ddiweddarach, yn ystod 2010 a 2011.

¹ Ymddiswyddodd Danuta Hübner o'i swydd fel Comisiynydd ym mis Ebrill 2009 er mwyn sefyll yn etholiadau Senedd Ewrop. Fe'i hetholwyd yn Aelod o Senedd Ewrop ar gyfer Gwlad Pŵyl, ac ym mis Gorffennaf, fe'i dewiswyd i fod yn Gadeirydd Pwyllgor Materion Rhanbarthol Senedd Ewrop.

2. Tystiolaeth i'r ymchwiliad

9. Rhestrir manylion y sesiynau tystiolaeth a gynhaliwyd hyd yn hyn ar ddiwedd yr adroddiad hwn. Yn eu mysg, mae dwy sesiwn ar Strategaeth Lisbon a gynhaliwyd yn ystod cyfarfod y Pwyllgor ar 29 Medi 2009, a oedd yn uniongyrchol berthnasol i'r ymchwiliad hwn, o gofio'r cysylltiadau agos rhwng y polisi cydlyniant a Strategaeth Lisbon.

10. Nid yw'r tystion a ganlyn a restrwyd yn y papur cwmpasu gwreiddiol wedi rhoi tystiolaeth eto:

- Aelodau Cymru o Senedd Ewrop
- Y Gyfarwyddiaeth Gyffredinol dros Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig
- Academyddion (lefel Ewropeaidd a Chymreig)
- Comisiwn y Polisi ar Gydlyniant Tiriogaethol Pwyllgor y Rhanbarthau
- Pwyllgor Materion Rhanbarthol Senedd Ewrop

11. Disgwylir i'r Pwyllgor gymryd tystiolaeth bellach gan y tystion hyn a thystion eraill yn ddiweddarach yn ystod yr ymchwiliad.

3. Y prif faterion sy'n dod i'r amlwg

3.1 Amseru: trafodaethau ym Mrwsel; llais cryf i Gymru

12. Mae'r Pwyllgor yn credu ei bod yn hanfodol bod Cymru'n chwarae rhan yn y ddadl ynghylch dyfodol y polisi cydlyniant yn ystod 2010-12. Yn benodol, bydd 2010 yn flwyddyn allweddol ar gyfer clywed llais Cymru ym Mrwsel, gan y bydd y Comisiwn Ewropeaidd yn paratoi ei safbwynt ar ddyfodol y polisi, a fydd yn cael ei gysylltu â'r trafodaethau ehangach am Gyllideb yr UE, a blaenoriaethau cyffredinol llywyddiaeth Barroso, gan gynnwys unrhyw strategaethau a fydd yn dilyn Strategaethau Lisbon a Gothenburg, a'r ddadl ynghylch dyfodol y Polisi Amaethyddol Cyffredin a chyllid ar gyfer datblygu gwledig.

13. Mae'r Pwyllgor yn croesawu galwad rhanddeiliaid o Gymru am ddull "tîm Cymru" ym Mrwsel yn y ddadl ynghylch dyfodol y polisi cydlyniant, i sicrhau bod llais cryf a chlr o Gymru yn y trafodaethau hyn.

14. Bu hon yn neges gyson drwy'r sesiynau tystiolaeth, gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Addysg Uwch Cymru a Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru yn dangos eu cefnogaeth am ddull o weithio fel tîm, a hynny o dan arweinyddiaeth Llywodraeth Cymru yng Nghymru a Brwsel.

Argymhelliad 1: Mae'r Pwyllgor yn gwahodd Llywodraeth Cymru i gadarnhau'r safbwynt a nodwyd ganddi o ran y ddadl ar y polisi cydlyniant yn y DU ac yn enwedig ym Mrwsel, ac i ymateb ar frys i alwad gan rhanddeiliaid o Gymru iddi arwain hwyluso a chydgysylltu'r broses hon yng Nghymru a Brwsel.

15. Cafodd y Pwyllgor dystiolaeth o waith a gwerth rhwydweithiau anffurfiol rhanbarthau'r UE, fel ROTOPI², a sefydlwyd gan Swyddfa De-orllewin Lloegr y DU ym Mrwsel, Rhwydwaith y Rhanbarthau Trosiannol a sefydlwyd ar gyfer Dyddiau Agored Pwyllgor y Rhanbarthau 2009, yn ogystal â rhwydweithiau ffurfiol fel Cynhadledd y Rhanbarthau Morol Ymylol, y Rhwydwaith Ewropeaidd yn Erbyn Tlodi a BUSINESSEUROPE.

16. O ran hyrwyddo buddiannau Cymru ym Mrwsel yn y trafodaethau ar ddyfodol polisi cydlyniant yr UE, mae'r Pwyllgor hefyd yn pwysleisio pwysigrwydd cydweithio'n agos â Senedd Ewrop, gan gynnwys Aelodau

² ROTOPI yw'r Round Table of Practitioners in Implementation

Cymru o Senedd Ewrop a Phwyllgorau perthnasol Senedd Ewrop; swyddogion y Comisiwn Ewropeaidd; yn ogystal â Phwyllgor y Rhanbarthau, gan gynnwys cynrychiolwyr Cymru ar y corff hwn.

Casgliad allweddol 1: Mae'r Pwyllgor yn pwysleisio gwerth rhwydweithio ar lefel Ewropeaidd gyda rhanbarthau sy'n rhannu'r un meddylfryd (gan gynnwys rhannau eraill o'r DU, fel Cernyw), drwy rwydweithiau ffurfiol ac anffurfiol yr UE, ac mae'n cyfleu ei gefnogaeth i randdeiliaid o Gymru sydd eisoes yn gwneud hyn.

3.2 Effaith yr argyfwng ariannol ac economaidd

17. Er ei bod yn amhosibl rhagweld yn gywir cyflymder a chyfeiriad y newid mewn amgylchiadau economaidd ac ariannol, mae'r Pwyllgor yn cydnabod pwysigrwydd yr argyfwng ariannol ac economaidd presennol mewn perthynas â dylanwadu'r ddadl ym Mrwsel ynghylch dyfodol polisi cydlyniant yr UE.

18. Bu'r Pwyllgor yn craffu ar y mesurau a gymerwyd i fynd i'r afael â'r sefyllfa yng Nghymru drwy Gynllun Adfer Economaidd Ewrop.

19. Cyfeiriodd nifer o dystion yn yr ymchwiliad at werth y rhaglenni rhanbarthol o ran galluogi cymryd camau'n gyflym ar lawr gwlad i ymateb i'r argyfwng economaidd.

20. Yn ei dystiolaeth, dywedodd Graham Meadows, Cyn Gyfarwyddwr Cyffredinol y Gyfarwyddiaeth Gyffredinol dros Bolisi Rhanbarthol :

“Due to the way in which the present programmes are to be carried out, it is quite clearly a benefit for Wales to have the programmes already ongoing and the money in the programmes to be promised, as it were, so that it is not taken away. It means that, if Wales can mobilise all of its best efforts and its considerable expertise in the matter, the Welsh Assembly Government and the National Assembly will be disposing of an instrument that could be quite important in helping Welsh citizens and businesses to overcome the recession.”³

21. Cyfeiriwyd at ddwy fenter, PROACT and REACT, a ariannwyd ar y cyd drwy raglenni rhanbarthol Cronfa Gymdeithasol Ewrop yng Nghymru, fel enghreifftiau o arfer da o ran sut i ymateb i'r argyfwng.

³ Paragraff 12, Trawsgrifiad 12 Mai 2009

